

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYZER:
pénteken és minden törvényhatósági bizottsági közgyűlést megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIAÓMIVATAL
Városi könyvnyomda-vállalat
irodájában.

Íde küldendők a kéziratok és előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KOZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Debreczen város közgyűlése.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 28-ikán tartotta rendes közgyűlést Domahidy Elemér főispán elnöklésével. A közgyűlésen közepes számban jelentek meg a bizottsági tagok, amit egyedül annak tudunk be, hogy gazdáink nagy része a szorgos munkával van most elfoglalva.

Domahidy Elemér főispán díszmagyarban megnyitván a közgyűlést, kegyeletes szép szavakban emlékezett meg a magyar nemzet jó barátjáról, a megboldogult József kir. hercegről, ki Debreczen városát lelkelből szerette és mindenkor érdeklődött haladásunk, alkotásaink iránt.

A szép és meleghangú megemlékezés után előterjeszti a főispán, hogy Márton Imre és társai a törvényes időben egy indítványt adtak be, melyet a tanács a tárgysorozat pontjában javasol tárgyalni.

A közgyűlés mindenekelőtt a polgármesteri jelentést hallgatta meg, melyet a polgármesteri titkár, Varga Elemér dr., olvasott fel. A polgármesteri jelentés, mely hü képét adja városunk két havi életének, így hangzik:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottsági Közgyűlés!

A folyó évi május hóról szóló jelentésemet a következőkben terjesztem elő.

I. Közegészségügy.

A közegészségi viszonyok május hónapban sem voltak kedvezőbbek, mint az ezt megelőző hónapban, mert számos megbetegedés és számos haláleset fordult elő.

A megbetegedések főleg a légző szervek hurutos és lobos bántalmaiból és a csecsemők bélhurujából állottak.

Hevény ragályos betegségek közül szörványosn kanyaró, vörheny, roncsoló toroklob, hasi nagymáz és hőkhurut esetek merültek fel. Kanyaróban 2, vörhenyben 3, hőkhurutban 2 haláleset fordult elő.

Május hó 1-én egy 42 éves napszámosnő a közkórházba járványos agy-gerinczagy lobbalt felvén fel, az ott május hó 3-án meghalt. Lakásán a szükséges fertőtlenítések megtétek. Azóta újabb eset nem merült fel.

Népesedés.

Május hónapban született a város bel- és külterületén. 229 gyermek, meghalt 216 egén.

A közkórház beteg forgalma a következő volt:

Átjött május hóra 313, felvett május hónapban 399, gyógyulva elment 411, meghalt 36, ápolás alatt maradt 265.

A kerülési orvosok által 125 fekvő és 562 járó városi szegény, lelenz és cseléd gyógykezeltetett.

Orvosrendőrel megvizsgáltattak a piacra hozandó élelmi cikkek és így izben rosz gomba, más esetben pedig rosz turó tel elkozbova.

Megvizsgáltattak továbbá az összes sütődék, pékműhelyek, cukrászok üzlethelyiségei, az összes gyár- és ipartelepek.

A hivatalosan teljesítendő védmihloltások f. évi május hó 21-én megkezdettek.

II. Rendészet.

A rendőrség által tartóztatott:

1. Lopásért	5 egén.
2. Rendőri kihágásért	203 "
	Összesen 208 egén.

A kir. ügyészségnek átadott 5 egén.

Rendőrel megbüntetve lett	203 "
	Összesen 208 egén.

A városról eltoloncoltatott 23 egén.

A városon keresztül toloncoltatott	48 "
Kényszer utlevéllel kiutasított	55 "
	Összesen 126 egén.

III. Iparügy.

A rendőrfőkapitányság, mint 1-ső fokú iparhatóság által különböző iparágak önálló gyakorolhatására összesen 58 egén láttatott el iparendélyvel, vagy iparigazolvánnyal s ezek kiadása alkalmával 690 korona fizettetett be a házipénztárhoz iparisikolai költségek.

Munkakönyv 61 darab adottat ki.

IV. Katonaügy.

A katonai létszám volt:

1. Cs. és kir. közös hadseregbeli 1524 ember	579 ló.
2. M. kir. honvédség	248 ló.

Összesen 8237 ember 827 ló.

Mint átkelő beszállósoltatott: 2 tábornok, 3 törzstiszt, 23 főoszt és 1 legény.

A lakosságban beszállósolva volt a cs. és kir. 39-ik gyalogezredtől 650 pórtartalék.

A nyulasi barakban 616 pórtartalék.

V. Adóügy.

Befizettetett a lakosság által állami adó fejében 79,933 kor. 09 fill. 3% országos betégozási pótdadó 2859 kor. 47 fill. Hadmentességi adó 67 kor. 25 fill. Fegyveradó 24 kor. Ipar-kamarai költség 159 kor. 24 fill. Idegen adó 755 kor. 73 fill. Idegen illeték 1 kor. 45 fill. Végrehajtási költség 499 kor. 28 fill. 1% járda adó 770 kor. 92 fill. 2% tüzi váltáság 1541 kor. 84 fill. 3%¹⁰ alamizna váltáság 2698 kor. 24 fill. 33% községi pótdadó 25,440 kor. 79 fill. 2% iparisikolai adó 1541 kor. 84 fill. Utadó 8962 kor. 95 fill. Nyirvizlecsapolás. adó 1798 kor. 20 fill. Ebadó 196 korona.

VI. Községi bíróság ügyforgalma.

Ápril hóról hátralék nem maradt. Május hónapban érkezett uj panasz 423. Ebből elintéztetett ítélettel 130; közbeszóló végzés hozottat 26; egyszég köttetett 52; megszünt 215; Maradt a hó végével hátralék —. Vidéki megkeresés érkezett 17; végrehajtás elrendeltetett 48; Végrehajtás fogantositottat 48; árverés elrendeltetett 43; felebbezés felterjesztetett 28; illetékes bíróság elé utasított 2.

Végül jelentem, hogy május hó 27-én Lengyel Imre kir. tanácsos halt meg, ki számos bizottságnak volt tagja és a városi közügyek intézésében velünk részt vett.

29-én pedig ifj. Bányai István virilis biz. tag huny el, ki mint a gazdasági bizottság tagja szolgálta számos éveken keresztül városunk érdekeit. Helyére a sorrend szerint következő Szabó Kálmán orsz. képviselő hivattat be.

Debreczen, 1905 június 28.

Kovács József,
polgármester.

Dr. Vargha Kálmán.

A polgármesteri jelentés tudomásául vétel után Vecsey Imre főjegyző bejelentette a közgyűlésnek, hogy a város lerótta kegyeletét József kir. herczeg iránt, amennyiben a meghaldogult temetésén a város képviselőiben megjelentek: Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester és Thaly Kálmán dr. országgyűlési képviselő, koszorút tevén le a város nevében a meghaldogult kir. herczeg ravatalára.

A közgyűlés a bejelentést, mely gyászának adva kifejezést, tudomásul vette.

Vecsey Imre főjegyző bemutatja a lelépet kormány tagjainak városunkhoz intézett bucsusorait. A közgyűlés a bucsulevelek tartalmát tudomásul vette és azokat lelévtárba téti.

Az új kormány bemutatkozó leveleit mutatta be ezután a főjegyző. Márton Imre felszólalása után, ki elmondta, hogy az új kormány a törvénytelenség jegyében született és úgy az első-, mint felsőházától az első pillanatban megkapta a legnagyobb fokú bizalmatlanságot, nem számíthat a törvényhatóságok támogatására sem, mert nem képviseli a többség politikai nézetét, — a közgyűlés elfogadta ama indítványt, hogy a közgyűlés *hazafias aggodalommal* veszi tudomásul a bemutatkozó leveleket.

Most következett a Márton Imre és társai által benyújtott indítvány tárgyalása, melyet Vecsey Imre főjegyző olvasott fel és amely egész terjedelmében így hangzik:

Indítvány.

Az országgyűlés képviselőháza a tolyó 1905. évi június hó 21-ik napján tartott ülésében egyhangu határozattal kimondotta:

hogy a kormány nemcsak súlyos alkotmányértést követett el a Ház elnapolásának kieszközölésével, hanem, hogy *fennállása és egész kormányzata alkotmányellenes*;

hogy az állami jövedelmeknek, különösen a közadókna igénybe vételére és az állami kiadások összkölésére feljogosítva nincs;

hogy a véderő kiegészítését, illetőleg létszámának fenntartását törvényesen nem eszközölheti, sem ujonczos által, sem pedig az 1888. XVIII. t.-cz.-ben megjelölt rendkívüli módon;

hogy kereskedelmi szerződésekre vonatkozólag idegen államokkal nem tárgyalhat és

hogy különösen tilos neki a közügyi költségek fedezésére a magyar állami pénztárból bármely összeget fordítani.

Amennyiben pedig a kormány ezen tiltott ténykedéseket mégis teljesítendő, a Ház a kormánynak összes tagjait előre figyelmezteti e törvénytelen tényekkel összekötött anyagi és büntetőjogi következményekre

A törvényhatóságokat pedig emlékezteti a Ház alkotmányvédő hagyományos feladatukra, figyelmezteti őket az 1886. XXI. t.-cz., valamint az 1905. I. t.-cz. 5. és 6. §-aira és elvárja tőlük, hogy az alkotmányellenes kormányzatot támogatni nem fogják.

A képviselőháznak az összes törvényhatóságokhoz intézett fentebbi felhívására bizottsági közgyűlésünk kijelenti, hogy a jelenlegi alkotmányellenes kormány iránt bizalommal nem viseltetik; hogy alkotmányvédő hagyományos feladattal valamint a multban teljesítette, úgy ez alkalommal is teljesíti, s az 1886. XXI. t.-cz. 20., valamint az 1504. I. t.-cz. 5. és 6. §-ainak figyelemben tartásával kimondja, hogy az alkotmányellenes kormányzatot támogatni nem fogja. Ily czélból elhatározza, hogy: I. Alkotmányellenes kormánynak, amilyen a mostani, semminemű adót és ujonczot rendelkezésére nem bocsát.

II. A törvényhozás által *meg nem szavazott adók beszédésétől s beszolgáltatásától*, valamint a törvényhozás

által *meg nem szavazott ujonczok előállításától* vagy az 1888. XVIII. t.-cz.-ben megjelölt rendkívüli módon való pótlásától, sőt ily cselekményeknek vagy ilyenekre irányzott törekvéseknek bármely módon való előmozdításától is törvényhatóságunk *a maga tisztviselőit s összes alkalmazottait tiltja*.

III. Megújítja városunk közgyűlésének az 1861-ik évi február 6-án ily tárgyban hozott azon határozatát, hogy általában minden, a nemzet befolyása nélkül, *alkotmányos törvényeinkbe ütköző bármely kormányrendeletet és intézkedéseket végrehajlásához segélyt nem nyújt*.

Végül, mint a Ház biztosította a nemzetet, *törvényhatóságunk is biztosítja a maga tisztviselőit* s összes alkalmazottait, hogy az alkotmányos rendnek helyreállítása után legsürgősebb kötelességének fogja ismerni a *jogaikon netalán ejtett sérelmek orvoslását*.

E határozat az 1886. XXI. t.-cz. 9. §. b) pontja alapján felebbezésre való tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

Az indítvány felolvasása után élénk eljénésde tört ki a közgyűlés, melynek lecsillapulta után Márton Imre megokolta a beadott indítványt. Hazafias aggodalom szállja meg — ugymond — mindnyájunk lelkiét, látva ama törvénytelen állapotokat, melyek a nemzetet az ellenállás táborába kergettek. Ha valaha, most kell minden igaz hazafinak sikra szállania a nemzeti jogok és alkotmányvédelmére. Ebben a jogmentő, alkotmányvédő küzdelemből nem maradhat el történelmi multjánál fogva Debreczen, ez a nagy, hatalmas és hazafias érzésekben mindenkor gazdag város, mely az 1861-ik évben főséges erővel mutatta meg azt, hogyan kell ellentállani a törvénytelül kormányzó hatalomnak. Ennek bizonyításául felolvassa ama felirat egyes részeit, melyet lapunk mult számában közöltünk. Ez a nemes hang zendüljön meg most — folytatja a szónok — a közgyűlés egyetemének ajkán és legyen egyhangu az a határozat, melyet a közgyűlés mond, örök bizonságául annak, hogy Debreczen sz. kir. város tiltakozik minden oly irányzat ellen, mely a nemzet egyetlen kincsének, feltve őrzött alkotmányának megconszósítását tervei.

Körülbelül ezeket mondta el Márton Imre bizottsági tag. Utána Simonffy Imre, kir. tanácsos, nyugalmazott polgármester állott fel és aggodalmának adót kifejezést az ellentállás következtében fölmerülhetó részletkérdésekre nézve. A közgyűlés azonban az indítvány hatása alatt, valamint Kovács József polgármester hazafias és megnyugtató nyilatkozata után egyhangulag és nagy lelkesedéssel elfogadta a Debreczen multjához méltó indítványt, melyet a tanács is elfogadásra ajánlott.

Varga Lajos dr. szolalt fel ezután, azon indítványát nyujtva be, hogy a jelenlegi közgyűlés hívjon össze július 10-ére rendkívüli közgyűlést, hogy ellenőrizhető legyen a kormány működése. Az indítványt Kovács József polgármester nem kívánja elfogadtatni, mert a városi tanács minden időben megteszi kötelességét. Nyugodjék meg — ugymond — a közgyűlés abban, hogy a városi tanács hazafiu érzetének egész erejével fogja végrehajtani a közgyűlés határozatát és nem engedi meg, hogy a közgyűlés bármely tagja is hazafiasabb legyen a tanácsnál.

A polgármester igaz lelkesedéssel és a meggyőződés melegségével elmondott szavai után a közgyűlés egyeteme mellözte Varga Lajos dr. indítványát.

Két névszerint való szavazás következett ezután, nevezetesen a Deák Ferencz-utcai Bányász-féle, jelenleg a város tulajdonát képező ház eladásá és a Szentanna-utcai 51. és 53. sorszámú házelteknek a görögkatholikus templom, paplak és iskola czéljaira való átengedése tárgyában. Mivel

azonban a bizottsági tagok az elidegenítéshez szükséges törvényes számmal nem voltak jelen, elnöklő főispán kijelenti, hogy e tárgyban a legközelebbi közgyűlés fog határozni, még pedig most már tekintet nélkül a bizottsági tagok számára.

A közigazgatási bizottságban megüresedett helyre a közgyűlés Szabó Kálmán országgyűlési képviselőt választotta meg 64 szavazattal a Horváth István biz. tagra esett 8 szavazattal szemben.

Az esküdtbíróóság bizalmi férfiaiul a közgyűlés Debreczeni Lajost, Kardos Lászlót, L. Nagy Bálintot és Horváth Istvánt választotta be.

A napidíjasok, tekintettel a drágaságra és a mindinkább előtérbe lépő nehéz megélhetési viszonyokra, drágasági pótlékért folyamodtak a közgyűléshez. Mi minden alkalommal szeretettel támogattuk a napidíjas irnokok kérelmét és igen örülünk, hogy a közgyűlés teljesítette a szegény, de jó munkások kérését.

Spitzer Emanuel felebbeszést, melyben a csicsgói-recte Árpád-téri korcsma bérbévetelénél letett 100 korona bánatpénzének visszaadását kérte, a közgyűlés igen helyes megközlással elutasította.

Régi terve városunknak a temetők rendezése. Az ezen rendezésre kiküldött bizottság szorgalmasan dolgozik, de hogy a munka annál sikeresebb legyen, a bizottság kiegészítése vált szükségessé. A bizottság elnökévé a közgyűlés Domahidy Elemér főispánt, a hiányzó tagok helyére pedig Tüdös János drt és Tamássy Béla bizottsági tagokat választotta be.

Az utcaszepítők fizetésjavítását kérték a közgyűléstől, mely kérelmüket olyan formában teljesítette, hogy a jog-és pénzügyi bizottság ellenében, elfogadta a tanács javaslatát és a szegény embereknek 4 korona javítást szavazott meg.

A városi tanács ezek után egy szabályrendelet tervezetet mutatott be a hatósági bizonyítványok kiadása után szedendő díjakra nézve. A javaslatot Varga Károly I. aljegyző, tb. tanácsnok mutatta be és elfogadható módon igyekezett bebizonyítani azt, hogy ezen tervezet elfogadása esetén szép jövedelemhez jut a házipénztár.

Berger Jenő ellenzi a javaslat elfogadását azért, mert ez a szegényebb néposztályt sújta legjobban. Ne koránálk szaporítsuk a közjövdelemeket, hanem ezreknek a gondos megtakarításával.

Kovács József polgármester ajánlja a javaslat elfogadását, nemcsak azért, mert rengeteg közigazgatási erőt és sok időt vesz el ezen halomszámra érkező kérvények elintézésé, hanem azért is, mert ezen másutt is szokásos díjakból a házipénztár tisztas bevételez jut.

Márton Imre napirendre terést indítványoz. A közgyűlés végül 34 szavazattal 9 ellenében a javaslatot levette a napirendről.

A tisztviselők egy némelyike hosszabb szabadságért folyamodott a közgyűléshez. A bizottsági tagok megadták Kovács Kálmán rendőrfogalmazónak a kért 6 heti, Takács Bálint tanács iktatónak a 2 havi és Sipos György ellenőrnök az 1 havi szabadságot.

Végül a közgyűlés Borbély György rendőrt 324 koronával nyugdíjazta és Harsányi Antal lovasrendőrnök 670 korona végkielégítést szavazott meg.

Ezzel a főispán megköszönve a bizottsági tagok érdeklődését a közügyek iránt, a hitelesítő közgyűlés idejéül június 29. délután 4 óráját tűzte ki, a közgyűlést bezárta.

Debreczen 44 évvel ezelőtt.

Debreczen sz. kir. városnak 1861-ből fennmaradt jegyzőkönyve sok érdekes dolgot tartalmaz. Lapunk legutóbbi számában leközöltük a városnak a Felsőházé küldött feliratát, melyben erős fogadást tesz, hogy az alkotmányon, mely a nemzetnek immár egyedüli kincse, rést űtni nem enged a hatalom törvénytelen fegyverének. Szavát, fogadalmát emberil meg is tartotta, ezt bizonyítják a felejtzett események. Ezen adatok igen becses források lesznek arra nézve, aki megírja avatott tollával városunk újabb történetét.

Ezzel kapcsolatban nem tartjuk érdektelenné felemlíteni, hogy az 1861. évi jegyzőkönyv eredeti példánya megcsontkított és elszakított. Ennek nyomára jöven a város, 1867 november 9-ikén tartott közgyűlésében 905—8143 sz. alatt a következő határozatot hozta:

Olvastott Mészáros György törvényszéki tanácsos és Kerekes József közigazgatási főjegyző, mint az 1861. évi közgyűlés jegyzőkönyv állapotának megvizsgálására kiküldött küldöttség tagjainak kiküldetéséről szóló jelentés a következőkben.

Végzés.

Megbotránkozással veszi tudomásul közgyűlésünk a jelentés azon részét, melyszerint 1861. évi közgyűlésünk jegyzőkönyve nemcsak hogy az ideiglenes kormány rendelete folyton megcsontkított, sőt annak legnagyobb része el is sikkadván, hatósági használatra alkalmatlanná tétetett.

És minthogy a hatóság legfőbb kincsének megőrzése körül tanusított ezen hanyagság a közhatalóság életben előfordulható legsúlyosabb beszámítás alá eső oly bűn, mely megtorlás nélkül semmiesetre sem hagyható: Kovács Dániel tiszti főügyész ezennel megbíztatik, hogy szigorú nyomozást tartván a szóban forgó tárgy mikor és ki hibája folytán követetett elszakítása iránt, arról, hogy a tiszti kereset ki ellen lesz megindítandó, véleményes jelentését mielőbb terjessze be.

Egyébíránt, minthogy az 1861. évben visszalépett közigazgatási tanács méltánylással fogadott elővigyázata folytán az elveszett jegyzőkönyvnek hiteles másodpéldánya az erőszak romboló dühe elől elvonatván, az ideiglenes kormány uralma alatt biztos helyen megőriztetett, és így a szenvedett hiány az utókor érdekében teljesen kipótolható, ezennel határozatilag kimondatik, hogy a megőrzött másodpéldány az 1861. évi alkotmányos hatóság hiteles jegyzőkönyvének tekintendő s mint olyan a küldöttség által javasolt észrevétnök első lapjára leendő beiktatása után, megőrzés és közhasznlát végett a városi közönség közleveledtárába elteendő.

Miről tiszti főügyész Kovács Dániel és közleveledtárnök Matolcsi Ferencz urak ahhoz alkalmazkodás végett jegyzőkönyvi kivonatban értesítettnek rendeltetnek. Kiadta: Kerekes József, m. k. főjegyző.

A munkaszünetetők.

Bármerre nézünk, mindenütt munkaszünetetőkkel találkoznak. Ezer és ezer munkás teszi le a kényeretadó szerszámot és telenségre kárhoztatva magát, véginségnek teszi ki magát és családját.

Néhány éve dul az elégedetlenség szelleme a munkások között és mi, akik igazságos mértékkel mérünk és ismerjük az egyes iparágak képzett munkásainak sorsát, nem is itéltük el azon mozgalmakat, mely sorsuk javítását czé-

lozta. Rokonszenvesen, sérlelmei elismerésével irtnak rólok, sőt még kisebb rendzavarásukat sem nekik tudtuk be, hanem azoknak a lelkiismeretlen igazgatóknak, akik bőségben élve, eszközökül használják fel a becületesen gondolkozó és tisztességesen dolgozó munkásembert.

Kétségkívül igaz az, hogy a megélhetés napról-napra nehezebb és a megélhetési viszonyokat nem lehet összehasonlítani a tíz év előtti állapotokkal. Több léven a megélhetés gondja, mi természetesebb, hogy a megélhetési eszközök is lázasabban tevékenységgel kell keresni. Ezen eszközök keresése közben azonban nem szabad a méltányosság útjáról letérni és illetlen dolog olyan követelésekkel fellépni, melyek a jogosság látszatát nem viselik magukon. Már pedig az újabb sztrájkok története, lefolyása azt igazolja, hogy a munkaszünetések nem a munkások akaratából jöttek létre, hanem az igazgató átkos munkájára vitte az elméket az elégedetlenség utvesztőjébe.

Elismerjük, hogy az összehalmozódott és összeharcsolt tőke itt-ott kivette és talán most is kivési a munkások zsrjáit, de nagy általánosságban a munkaadók méltányos álláspontra helyezkedtek nemcsak a jogos kérések, de még a jogtalan követelésekkel szemben is. Az újabb időben elemek a szélsőségig a követelések teljesítésében és nem egy vállalkozó vesz'tette el egész életének keserves és emésztő munkájában szerzett vagyonát a munkaszünetetők okvetetlenkedése és dologtalansága, vagy tulajdajtott bérkövetelése miatt.

A munkaszünetetők szakadatlan zavargásaikkal megbontják a társadalom békés rendjét, ártnak hazánk szép fejlődésnek indult iparának, koldusbotra juttatják családjukat és télenségre kárhoztatják önmagukat. És mindezen okokat fogva, mi méltányos követelésekkel léptek fel, mozgalmukkal egyetértet a társadalom minden osztálya, ma elszigetelve állanak és sem anyagi, sem erkölcsi támogatás nem kíséri őket. Sőt igen könnyen megérhetik azt, hogy a társadalom komolyabb elemei teljesen elfordulnak tőlük és mivel a lelketlen igazgatók az éhségtől elcsigázott elemekkel nem szeretnek sokáig foglalkozni, mivel tudják, hogy előbb-utóbb tőlük követelnek kenyeret a családottak, egyedül maradnak a kétségbeesés pillanatában, nélkülözve még a részvétet is.

A társadalom üdvös munkáját, hivatását csak akkor teljesítheti, ha annak minden tagja, meg legjelentéktelnebbnek látszó paránya is teljesíti kötelességét. A társadalmi rend megbontása azonban gátat vet ezen kötelesség teljesítésének. Aki pedig bárkit is akadályoz a kötelességek teljesítésében, az vétkezik a társadalmi rend ellen és megérdemli, hogy sújtsa őt a békéért esengő társadalom ítélete.

Munkásaink szakadatlanul panaszkodnak a magyar ipar pangása felett és meg nem gondolják, hogy ezen kétségkívül szomorú állapotnak ők adják meg a végső dőfést szakadatlan és a legtöbb esetben indokolatlan munkaszünetésükkel. Ne csodáljuk tehát, ha míg azelőtt a szorgalmas és mesterségét a nyugodt szív megelégedésével folytatott iparos nehéz munkája mellett is csöndes, békés órákra talált, most sőtét lemondással néz nem a messzebbre jövő, hanem a holnap nap elé, nem is szólva arról a lelki gyötrelmekről, melyek őt kinozzák, ha a messze jövőbe tekint. Mert az a társadalom, mely a békeszerető munkás megélhetését munkaadással, adakozásokkal, üdvös emberbaráti intézmények támogatásával biztosítja, látva azt, hogy a munkás csábítókra hallgat és agyát megengedi zavartatni bolondos ábrándképekkel, megvonja tőle a

nemrég még szívesen adott segítséget, melynek elmaradása aztán igazán megteremti a nyomort, különösen a teli hónapokban, midőn a megélhetés még nehezebb.

Beáll ezek folytán a családok nyomora, melyet követ a kétségbeesés vagy a törvények különböző módon való megszegése, mert az elégedetlenség és nyomor nagyon rossz tanácsadó és az éhes ember nagyon hamar elveszti lelkének erkölcsi egyensúlyát.

Van alkalmunk bőségesebben tanulmányozni a városunkban rövid időközökben fellépő munkaszünetet. Arra jötnünk rá, hogy tulajdonképpen azok csinálják a sztrájkot, akik a munkának könnyebb végét szeretik. A komolyabbak bizony-bizony nem örülnek ennek a mozgalomnak és keservesen nézik azt, hogy mikép kénytelenek az árral együtt uszni. Számítalan munkás panaszkodik a terrorizálás miatt, éppen azért azt kérjük az igazgatóktól, hogy be van-e zebük rendezkedve arra, hogy a kerestetikről leszorított munkások kényeréről gondoskodjanak? Mert ha igen, úgy hadd folyják a sztrájk, ha azonban nem tudnak a szükség napjában kényeret adni a munkaeszközét hevertetni kénytelen embernek, ha nincs módjukban a szolgálatukba csábított emberek családját a munkaszünetés alatt és utána fenntartani, ha nem tudnak annak a becsületes munkás családjának esetleges betegségében orvosságot nyújtani, akkor eresszék útjára az embert és ne akadályozzák meg abban, hogy kenyeret kereshessen magának és családjának, orvosságot vehessen betegének. Mert ez lelkiismeretlen eljárás, mely megboszulja magát és azon feltévesütnél igazolja, hogy az egész éroszások munkaszünetés nem egyéb, mint üzlet azok részéről, akik az emberek féltékenységéből és terrorizálásából akarnak élni dologtalanul, olyan eszméket hangoztatva, melyeknek alaphangjait sem tudják fölfogni.

Mindezeket átgondolva és megfontolva teljesen egyetértünk a hatóság erősebb intézkedéseivel. A hatóság a törvények őre, az egyéni szabadság védelmezője és a társadalmi béke fenntartója. Ha tehát valaki nem tiszteli a törvényt, nem respektálja az egyesek egyéni szabadságát és bontogatni kezdi a társadalmi rend szeretet- és okosság-fonta köteleit, akkor méltó arra, hogy a hatóság megfékezze szabadságát. Hivatásáról felelősködni meg, nagy kötelességeit téveszteni el a hatóság, ha a legszigorúbb módon nem kelne a törvény, társadalmi rend és egyéni szabadság védelmére főleg akkor, midőn minden eszközt, sokszor az engedékenység tulhajtásában felhasznált arra nézve, hogy a jogosulatlan törekvés erejét elvegye, nem késvén igazán atyai tanácsokkal felvilágosítani a téves uton járókat.

Mert nem lehet ez másképpen, midőn a legjobb, legtisztább szándékok békéltetések kárba vesznek, mikor elhangzik a kérő, óvó, figyelmeztető szó, mikor hatóság és munkaadók elmennek az engedékenység legszűkebb határáig. Ilyenkor a törvény szigorával kell lehelteni a vérmesebbeket és példát adni arra, hogy egyesek agyának fantáziája előtt nem fog az egész társadalom meghódolni, hanem igénybe veszi mindama eszközöket, melyek alkalmasak azok megfékezésére, kik valóságos szenvedélyvel üzük a maguk hasznárára az elmék megtévesztésének kárhozatos munkáját.

Mi, midőn e sorokat, talán a szokottnál vastagabb szókkal és az elkeseredésnek bizonyos magasabb fokával írjuk, tisztán és egyedül a becsületes munkások érdekében szólunk fel. Értsék meg ezt azok, akik bár szemekkel látják a munkástársaik háta mögött leselkedő nyomort,

erőszakkal vonják el őket a munkából, értsék meg ezt azok, akiknek fülei vannak és még sem akarják meghallani a munkából erőszakosan kiűzött éhes emberek panaszait. Sztrájkoljanak, ha ez a meggyőződésük, mert hiszen a munkára senki sem kényszeríthető és kinek-kinek jogában áll munkájának értékét tetszés szerint becsülni, de semmiestire sincs joga ahhoz, hogy kényszerzubbonyba szoríthassa dolgozni a kívánó felebarátjának megélhetését. Ezt nem szabad engedni a hatóságának és minden eszközt jogosítva van felhasználni arra nézve, hogy a téves eszméktől telített vezetők ember, család és társadalomrontó munkája ne sikerüljön.

Ez a mi nézetünk a városunkban fellépett munkaszünetéről és hisszük, hogy társadalmunk minden osztálya, de főleg a kényszerűségből munkátlanokba zavart becsülettel magyar munkás és iparos is osztja fejtegetéseink helyességét.

Oszlassa fel a hatóság a sztrájkanyagát és a szakügyleteket, büntesse meg az igazgatókat, és vége lesz a munkaszüneteknek...

A városi muzeum gyarapodása.

Nyugtázott adományok.

Debreczen sz. kir. város muzeumának vezetősége ez uton is hálás köszönettel nyugtázza a következő adományokat:

Lestyány Adorján kir. tanácsos ur: 1 régi két forintos bankó. Apródi József ur: 6 Kossuth bankó.

Török János ur: 1 könyv, két Kossuth bankó. Szabó Imréné urnő: 3 kötet könyv.

Dr. Rotschnek V. Emilné urnő István főherczeg Magyarország nádora sajátkezü aláírása és a toll, mellyel az iratott.

P. Nagy Jenő ur: 1 db bécsi 5 frt-os szükség bankó. Markovits Károly ur: 1 db a nemzeti színház tagjai számára készített hamis 1000 forintos.

Öz. Sesztina Lajosné urnő a néhai Sesztina Lajos ur hagyatékából és az ő emlékére: 55 ezüst pénz, 41 réz pénz. Fodor János ur 1 régi vallásos könyv, 26 Kossuth bankó. Deák Katalin urnő Zách Feliciant ábrázoló — kézimunka — kép. Villás Juliánna urnő 1832-ből való fületlen kancsó. Steiner Márton ur 1 régi levél. Kálai István ur 1 régi pénz. Dr. Rotschnek V. Emilné urnő 1 bronz érem, edes atyja Somogyi Károly dja, az általa először természetit amerikai tengerért, 1 Napló, — Somogyi Gábor sajátkezü írása, — érdekes társadalmi, családi és politikai szelvényzetekkel 1843—1885-ig. Bencze Mihály ur 5 ezüst pénz, 45 réz pénz, 9 Kossuth bankó.

Debreczen, 1905 június 29.

Oláh Károly,
városi tanácsnok

Lőkovits Arthur,
Péter Gábor.

Szalmafonó tanfolyam Debreczenben.

Legutóbbi háziipari kiállítás alkalmával tapasztalta a kamara, hogy a szalmafonás mint házi és műkedvelőipar aránylag rövid gyakorlat alapján mily tetszetős és kelendő cikkeket képes előállítani.

Mint hogy a kormány a háziipari tanítást mind kiterjedtebb mérvben veszi fel programjába s nemcsak a szorosan vett háziipari tanfolyamokon, de az elemi, ismétlő és földmivessziskolák tanítási programjába is előszerzettil leszt be, minthogy továbbá ettől eltekintve is a háziiparunk említett faja oly kényelmes, otthon üzhető és jövedelmező foglalkozást képez, hogy azoknak, akik a tanítónói

pályán működnek, megismerkedni érdemes és előnyös, — a debreczeni kamara elhatározta, hogy iparmuzeumi helyiségben, vagy egyik leányiskola tantermében a folyó év iskolai szünete alatt, július és augusztus havában egy délelőtti és egy délutáni tanfolyamot szervez úgy, hogy a jelentkezők akár a délelőtti, akár délutáni tanfolyamokat, akár mindkettőt látogathatják s e háziiparban e két hó alatt oly kielégítő gyakorlatot nyerhetnek, hogy azzal önállóan foglalkozhatnak, vagy tanításukra vállalkozhatnak.

A délelőtti tanfolyam 9—12, a délutáni 3 óratól 6-ig tart.

Az iparkamara gondoskodik a szükséges gépekről és munkaszerekről, a szalmaanyagról és fonatokról, a tanfolyam vezetőnőről. A tanítás ingyenes, a jelentkezők csupán az anyagszükséglet beszerzésére tartoznak 10 korona díjat előzetesen befizetni, viszont a készítőző munkák az ő tulajdonukat fogják képezni.

Indokolt esetekben a kamara e 10 korona anyagdíjnak beszedésétől is eltekint.

A háziipari tanítás célja a népnek téli foglalkozásokra való szoktatása és kitanítása, valamint a másként keresetképtelen egyének, gyermekek, öregek munkaképességének hasznosítása. A legegyszerűbb és leghasznosabb háziiparok azok, melyeknek nyers-anyagát a nép maga körül otthon könnyen megtalálja s amelyeknek készített cikkeiket könnyen értékesítheti. Ilyen a szalma, a sás, gyékényfonás s ezek közül a folyó évben a kamara az elsőt veszi tanítási programjába.

Jelentkezőket a kamara július hó 8-áig fogad el, a tanfolyam tanítása július hó 10-én veszi kezdetét.

Hirek.

— **Hajdu vármegye közgyűlése.** Hajdu vármegye július 4-ikén közgyűlést tart. A közgyűlésen Kovács Gyula országgyűlési képviselő, bizottsági tag ad be számos aláírással ellátott indítványt az alkotmány védelmére. A közgyűlésen Domahidy Elemér főispán tog elnökölni. Bizonyosra vehetjük, hogy Hajdu vármegye ép oly hazafias és egyhangu határozatot fog hozni, mint Debreczen.

— **A városház kutja.** Szorgalmasan dolgoznak a városháza udvarán levő kut mélyítési munkálatán. A szakértők azt mondják, hogy a kut a mélyítés folytán tiszta, élvezhető vizet fog adni. Ideje is volna, hogy a kut vizét ivásra is használhatnánk.

— **Miniszterek bucsuzása és beköszöntése.** Egymásután érkeznek városunkhoz a lemondott és fellepő miniszterek bucsuleveléi és beköszöntői. A szokások sablon nyilatkozik meg valamenyiben. Pusztán udvariassági aktusok és mélyebb jelentőséggel nem bírnak. Egymásután kerülnek a levéltárba többi társaik mellé.

— **Presbyteri gyűlés.** Az ev. ref. egyház presbyteriuma július hó 2-ikán, délelőtti 10 órakor ülést tart az egyház tanácstermében Kiss Albert lelkes elnöklésével. Az ülésen fogják megválasztani az új tanítókat és tanítónőket a megüresedett helyekre. Pályázók, mint mindig, úgy most is igen sokan vannak és természetesen valamenyien reményvel néznek a választás elé.

— **Előleptetés.** Az osztrák-magyar bank főtanácsa Kernhoffer Józsefet, a bank debreczeni fiókjának főnökét I. osztályú felügyelővé léptette elő. A főtanács bizonyára jutalmazni kívánta Kernhoffer József közgazdasági, a pénzügyek és a társadalom terén szerzett érdemeit. Előleptetéséhez mi is gratulálunk.

— **Gazdáink tanulmányútja.** A debreczeni gazdák f. hó 28-ikán indultak el Kecskemétre, az ottani mintagazdaságok megtekintésére. A társaságban részt vettek a város részéről Király Gyula és Körner Adolf tanácsnokok, Török Gábor erdőmester, a gazdasági egyesület számos tagja Rickl Antal elnök és Rácz Lajos titkár vezetésével.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Debreczen sz. kir. kir. város törvényhatósági bizottsága közgyűlésének tárgyait folyó hó 29-én délután 4 órakor hitelesítették Domahidy Elemér főispán elnöklésével.

— **Emlék a multból.** Azon bizottsági tagok közül, kik a lapunk mult számában említett és 1861 február 7-ikén tartott közgyűlésen résztvettek az alkotmány védelmében, mely harmat vannak életben, és pedig Simonffy Imre kir. tanácsos, nyugalmazott polgármester, ki azokban a mozgalmak napokban tanácsnok volt, továbbá Csáky Gergely nyugalmazott tanácsnok és Váci János földbírtokos. Mindhárman tanui voltak 44 évvel ezelőt a nemzeti ébredésnek és hazafias felbuzdulással védtek a veszélyeztetett alkotmányt. A mostani közgyűlésben a régi gárda még életben levő tagjai közül csak Simonffy Imre kir. tanácsos, nyugalmazott polgármester volt jelen.

— **Trombitaszó a Nagyerdőn.** Többször szóvá tettük már azt az ékület, fűléskető trombitálást, ami a Nagyerdőn folyik reggeltől estig. Igazán nem értjük, hogy miért kénytelen ezt tűrni a napi munkája után a Nagyerdő jó levegőjét és csendjét kereső közönség? Oly könnyen lehetne ezen segíteni, ha a nagyerdői rendőrszem az erdő belsejébe terelné ezeket a szenvedélyes trombitásokat. Egy-két erőlyes szó után megszűnne a közönségnek és a nagyerdői nyarlóknak jogos panasza és a fiuk trombitálhatnának minden megrovás nélkül.

— **A Bornyász-ház becserézte.** A Bornyász-féle, jelenleg a város tulajdonát képező Deák Ferenc-utcai 14. sz. sorházat, mely eladásra kerül, most becserülte meg a mérnöki hivatal. A ház becserétele telekkel, házsal és az utána járó földdel 24,699 korona.

— **A közgyűlés tagjaihoz.** A közgyűlés nemregen elhatározta, hogy a bizottsági tagok létszámát felemeli. Nezetünk szerint erre a létszámfelemelésre nem igen van szükség, mert a mostani bizottsági tagok egy része a jelenben sem tesz eleget bizottsági tagsággal járó kötelességének. Legfontosabb legyen bár a tárgy-sorozat, állig jelenik meg fele a közgyűlési tagoknak, a többi magán dolgát végzi, nem sokat tördöve a város közügyeivel. Ennek dacára éppen ezek az urak egyetlen bírlatokat mondanak a város vezetőségnek és semmiféle hátróhatással nincsenek megelégedve. Azután meg aki elvállal egy kétségkívül megfizetés megbizást, vagy pedig vagona után kap helyet a közgyűlésben, ne csak jogait, hanem kötelességeit is teljesítse állásának. Az ellenőrzésnek, tanácsadásnak és kritikának jogosított foruma a közgyűlési terem és nem a városház előtt csoportosuló kaszinó. Ezeket akartuk megjegyezni ez alkalommal, mert a legutóbbi közgyűlésben is felútt épen a magukat **leghasznatásabbakként** tartó bizottsági tagok távolmaradása.

— **A rendőrfőkapitány felhívása.** Végül Gyula rendőrfőkapitány tegnap délután a sztrájk dolgában a következő hirtelment tette közzé:

Ugy az építető közönség, valamint az építő iparosok panaszából arról kellett meggyőződnöm, hogy a bércarcban álló kőművesek a bércarcban lefolyását törvényellenes cselekmények véghezvitelével zavarják, a dolgozni akaró munkásokat, segédmunkásokat, sőt a tanoncokat is a munka folytatásában erőszakkal, fenyegetéssel, sőt tetlelenséggel is megakasztják.

Mint hogy ezen eljárás a büntető törvénykönyvből ütközik, ennélfogva a m. kir. belügyminiszter urnak 2666—904. évi. számú rendelete alapján a kőműves munkások sztrájknyáját ezen rendőri, illetőleg csendőri felügyelet álli helyezni és kihirdetni, hogy a sztrájknyán csakis bércarcban álló kőműves segédek tartózkodhatnak, a kőműves tanoncok és segédmunkások pedig a sztrájknyát azonnal elhagyjni és a tanoncok mestereikhez visszatérni tartanak. Kihirdetem továbbá, hogy mindazon bércarcban álló munkások és segédmunkások, akik munkába lépni akarnak, a rendőri s ha kell katonai karhataloni igénybevételével is a munka szabad folytatásában megvédetnek és mindazok ellen, akik őket ezen elhatározásokban bármilyen módon is megakadályozzák, a törvényes eljárás sürgősen foyamatba tetetik. Ha a sztrájknyán a munkások akarata ellenére folytatartanak, avagy a munkába állani akarókat szóval vagy tettel bántalmazzák, avagy fenyegettetnek, a sztrájknyat foszlatom; — a jelen rendelet ellen vétőkkel szemben pedig a büntetőtörvény egész szigorát alkalmazom.

Kihirdetem, hogy mindezen rendeletnek folyamánya is az, hogy a sztrájknyára kimenetel, avagy vissza való bejvetel csoportosan vagy tömegben nem törhető, az ezen rendelet ellen vétők szigorúan büntettetni fognak.

Végül értesitem az építómestereket, hogy netalán a sztrájknyán levő tanoncok átvetéle végett, az ottan szolgálóat teljesítő rendőrbiztos, esetleg a m. kir. csendőri-őrsparancsnoknál jelentkezhettek.

Debrecen, 1905 június 28-án.

Végül Gyula, rendőrfőkapitány.

— **Kapuzárás.** Midőn e sorokat írjuk, az iskolák, tanintézetek kapui bezárának két hónapra. Az ifjúság a szorgalmi idő letelével pihen és vagy örül a szülőikkel együtt az elért eredménynek, vagy szomorúan gondolnak mindkettőre az elmult évre. A nem egészen kielégítő eredmény legyen intő a szülőkre, hogy ellenőrzésük több szigorúsággal gyermekeiket és neveljék bennük nagyobb gondal az ambícióz. Főleg pedig ne kényszeríték gyermekeiket minden áron a tudomány pályára, mely még azoknak is kevés kenyeret ad, akik egész lélekkel kiművelték magukat. Mert most is ismétljük azt, amit már sokszor elmondottunk, hogy a társadalomnak nem félig, hanem egész képzett emberekre van szüksége.

— **Elhunyt bizottsági tag.** Fogynék napról-napra. A héten két bizottsági tagtársunk hunyt el: Kaszanyitzky Endre nagykereskedő és Jóna Dániel nagyiparos. Törvényhatóságunk mindkét férfinában gyászolja a polgári kötelességek mintaképeit. Munkás, hasznos tagjai voltak a közügyeknek és tevékeny részt vettek a város felvirágzásának munkájában. Méltók tehát arra, hogy emlékeztetjük megőrizék a jogkönyvük lapjait, mi pedig kegyelettel gondoljunk megfutott életükre. Elhunyt bizottsági tagtársainkat nagy részvételt temetik el nyugvóhelyükre.

§§ **A lövészyegylet közgyűlése.** A dedreceni polgári lövészyegyesület július hó 2-án délután 4 órakor tartja rendes közgyűlését. Ezen alkalommal díjlövésezetet tart az egyesület, déli egy órakor pedig lakomára gyűlének össze.

•• **A bérkocsi állomások.** A bérkocsi állomások fokozatosabb ellenőrzését figyelembe ajánljuk rendőrségünknek, mert a rekkentő hősiégben penetráns szagot terjesztenek. A gyakori vízzel való leöntés nemcsak a tisztaságot mozditja el, hanem kevesebb lesz a por és a lovak is érezni fogják a talaj hősiégét.

— **A nagyerdői hidegvíz-gyógyintézet megnyitli!** A nagy alkalmazása gyógyezőlokra, hőmérők, alak- és időtartam tekintetében oly sok változatoságot enged, hogy azt a legkülönbözőbb betegségeknek eredményel alkalmazhatjuk. Általában a vírgyógymód edzőleg, ételtől és erősítőleg hat, a anyagcsere fokozódása, az idegrendszernek kedvező befolyásolatlása által a beteg szerveknek megváltozott működésük idézetik elő. Sem fiatalja, sem öregje nem zárandó ki a hidegvízgyógymód alól. A fiatal szervezet erőteljesebben fejlődik és gyorsak mellette, míg a magasabb korban a hagnyaltó erőkkel felénkíti és a lassan működő szerveket ellenfesszi. Eredményel alkalmazható tehát a vírgyógymód és annak különféle alakjai: 1. Súlyos betegségek után elgyengüléseknél. 2. Erősödési és edzési szempontból, a légző szerveknek hurutos állapotra való hajlamánál. 3. Táplálkozási zavaroknál, u. m. vérszegénység, sápkór, kövérség, közsvény, görvélőkör- és csukorvisselésnél. 4. Gyomor-, bél- és májbetegségeknel. 5. Vérkeringési zavaroknál, vértóbulás- és aranyeres bántalmaknál. 6. Rheuma- és idegbántalmaknál. 7. Az idegrendszer megbetegedéseinel, a neurastheniánál, emek sokadala jelenléseinel, mint: fejförcs, szédülés, fejnyomás, levertség, szellemi és testi kimerültség, álmatlanság, asthma, ideges szívbántalmak, a gyomor-, bél- és nemi szervek neurastheniájánál, hysteriánál, Basedow-féle betegségnél, görösös és hideges állapotoknál. — A nagyerdői hidegvízgyógyintézet modern és czélzserű berendezése, fekvése és kitűnő puha víz föltötte alkalmas tényezők a vizkúrának sikeres használatára. Fővárosi szakértői szemelyzet végzi a teendőket, az árak mérsékelték. Orvosi felügyelet. Az intézet egész nap nyitva felfárnak: d. e. 9 óráig és d. u. 5—8 óráig; nőeknek d. e. 9 órától d. u. 5 óráig.

Szerkesztői üzenetek.

Városytika. Czikétt, mivel az már idejét multa — sajnáltunkra nem közölhetjük. Egyértékűn a cikelyk minden sorával és mi városi tisztviselők örülnék legjobban, ha Önnek fejtegetései valóra válnának. Az elismerő sorokért e helyen fejezzük ki igaz köszönetünket és igazán örülnék, hogy Ön is belátja, hogy munkánk nem jutalmunk minket anyagi haszonnal. Mivel azonban erre el voltunk készülvé, nem is csodálunk.

Z. Az egylet két tag ajánlatára felvesz tagjai közé minden tisztességes embert. A felvételhez nem kell a becsületességnek semmi egyéb ajánló levél. A választmány nem tartozik megokolni a felvételi kérvény elutasítását és ezért nem is lehet nehezíteni. Önt azonban bizonyára felveszik és addig is, mint vendéget az egylet nagyon szivesen látja.

Öndöd. Méltóztatassék egyszer beárndni szerkesztőségünkbe (városház, földszint 7) és a kívánt dolgokat szivesen megmutatjuk.

Aifa. Méltóztatassék elolvanni lapunk má számában a közgyűlés felvolyásáról írott rovatot és a felelet megtalálja.

A kamarából.

Katonai szállítások.

I.

A budapesti I. honvédkerületi parancsnokság különféle termény- és anyagjárandósági czikkre, u. m. zab, széna, szalma és tűzifa szükségletre irt ki pályázatot. Kamaránk kerületét érdeklőleg Jászberény és Debreczenben állomásozó ezredei részére. A jászberényi árlejtés határideje július 7. A tárgyalási hely a m. kir. 2-ik honvédgyalogezred kezelési irodája Gyulán. Az ajánlatok ide küldendők be a kitűzött nap 9 órájáig. Szállítandó: jászberényi ezred részére: 2920 adag zab, egyenként 4200 gramm; 2920 adag széna egyenként 3400 gr.; 150 métermázsza ágyszalma és 710 köbméter kemény tűzifa.

II.

Debreczeni 3-ik honvédgyalogezred részére szükséges czikk tárgyalási helye a debreczeni kezelési iroda. Határidő július 12. Az ajánlatok eddig a debreczeni honvédgyalogezred részére küldendők. Szükséges pedig: 116,800 adag széna à 3400 gr., 115,800 adag szalma à 2100 gr., 423 métermázsza ágyszalma, 1050 köbméter kemény tűzifa.

III.

Temesvári 7-ik hadtesthez tartozó debreczeni közös katonaság részére szükséges széna, alom, szecska, ágyszalma, tűzifa és kőszén szükségletnek szerződészerű biztosítására július hó 11-ére pályázatot hirdet. Az ajánlatok e határidőig nyújtandók be, a nagyváradi élelmezési raktárhoz. Bővebb felvilágosítás végett sziveskedjenek kamaránkhoz fordulni.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszer-raktárában
gyógyszereszi különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.
Eredeti francia és angol gyártmányok.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legutánjában és jótállás mellett eszközözi FÖLDEVÁRI L. debreczeni első elektrotechnikai vállalat Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon-szám 168.

Uri divat, kalap és fehérnemű üzlet Békés Lajos Debreczen, Piacz-u. 44. dr. Újfalu-ház. Angol női bluzsokat, férfi fehérneműket és kelenyegket mérték szerint a legszebb kivitelben készít.

Angol plaidek és takarók, svéd borkabátok Borsos Katánál.

Hivatalok részére

mindenféle

RUGGYANTA- és RÉZ-BÉLYEGZŐK,

PECSENYOMÓK,

SZÁMOZÓGÉPEKET

és

ÁLLANDÓ FESTÉKPARNÁKAT

olcsó árban,

5 évi jótállás mellett, a legpontosabban készít az

ELSŐ DEBRECZENI

RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ GYÁR

és KÖNYVNYOMDA

Debreczen, Simonffy-utca Sesztina-ház.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s az uji lovassági laktanyával szemben, a hadházi ut jobb oldalán fekvő és Hegedűs István és nejétől kisajátított majorság föld, illetve major 1905 október 1-től 1908 október 1-ig terjedő három évre a városháza nagytanácstermében folyó 1905. évi július 18-án megtartandó nyilvános árverésen a legtöbb bérösszeget ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 550 korona, melynek 10%-a bánatpénzül készpénzben az árverés alkalmával az árverést vezető bizottság kezébe letétbe helyezendő.

Árverelni szándékozók által az árverési feltételek, a város számvévi hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1905 június hó 13-án.

A városi tanács.

Izszakosság nincs többé!!!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a COZAPOR-ból. Kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szoboszedő a tartózkodásról, mert csodahatás ellenzavessé teszi az izszakosnak a szeszese italt. A COZA oly csodálatos és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, szomszéd, gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok szreit békitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becsületlenégtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzemláberek lettek. Temérdek fiatalombert a jó utra és szorongásólhoz segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy kisösszeget irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhesen biztos hatásától. Kérésükönküld, hogy az egész-ségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 3TL. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dépt. 375.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

TÓTH GYULA
VASKERESKŐ, DEBRECZEN, Piacz-utca 20. és 27. szám.
 Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti, gazdasági és műhelyi szerszámokat és felszereléseket; kerti vasutatók, gyermek-kocsi, fürdőkádnak, jég-székrenyek, vas- és rézutatók, peronospora- és kerti fesszékendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, tálkák, kerti-buzalok, építkezéshez vágórendák, vas- és porcellán-kályhák, utóbiakhoz multiplikátor (hőfejlesztő) betétek. — Legelősebb bevásárlási forrás.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat
 kiadásában megjelenő

„A V Á R O S”

ezimű heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagyonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűnő és cimos kivitelű hirdetések egész héten át a hirdetőkre tereli a szükségletét beszerzeni óhajtó közönség figyelmét.

Debreczen szabad kir. város könyvnyomda-vállalata

Városházépület. (Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legdiszesebben állítatnak ki. — Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Tartós betűrózból készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos ár mellett a legrövidebb idő alatt szolgálunk.

Sürgőnyczim:

VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.
 Telefon: 270. — Alapították 1561-ben.

Ruhafestő

és vegyszeti tisztító intézet

HABÉCZY

ANTAL

DEBRECZEN,
 Széchenyi-utca 42-ik sz.
 Telefon 323.

Fehérmű
Gőzmosoda!!!

— A —

bel- és külföldi

gyógykülönlegességek

a naponta felmerülő

gyógyszer-ujdonságok,
 hasonszenvi gyógyszerek,
 kötszerek, szépitőszerek
 legnagyobb raktára Debreczen és vidékére

Mihalovits J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti laboratoriuma

~ Debreczenben, ~

Főpiacz 31-ik szám,

~ a városházzal szemben. ~

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYŐR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselet: Debreczen és Hajdumegye részére: LUKÁCS VILMOSNÁL, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
 Műkő- és Cementartugyár.
 Beton és vasbeton.
 Építési vállalat.
 Áteraszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **kar-**
mantus és **csömöszölt** Cze-
 mentosövek, Csatornázás.
 Beton és Granitto Ferrazo burkoló munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron
 a JOHN-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstzaklatást megszüntet.